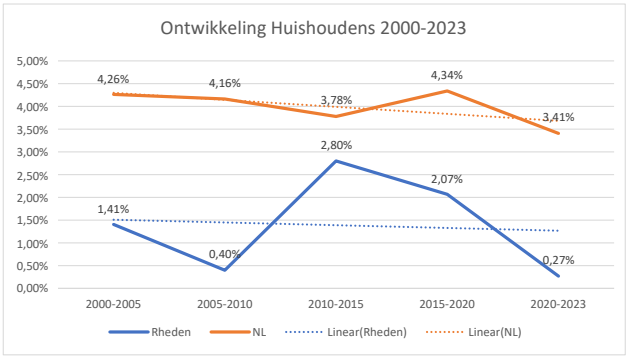
Ontwikkeling aantal huishoudens 2000-2023 absoluut	Rheden	NL	Bron
2000	19.778	6.801.008	
2005	20.056	7.090.965	
2010	20.136	7.386.144	
2015	20.700	7.665.198	
2020	21.128	7.997.800	
2023	21.185	8.270.244	

Ontwikkeling aantal huishoudens 2000-2023 percentage	Rheden	NL
2000-2005	1,41%	4,26%
2005-2010	0,40%	4,16%
2010-2015	2,80%	3,78%
2015-2020	2,07%	4,34%
2020-2023	0,27%	3,41%

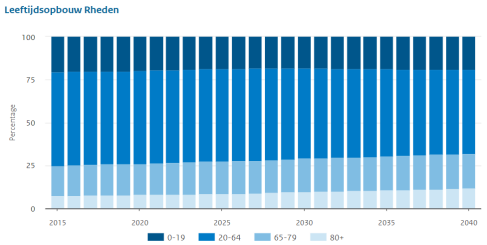

TOENEMENDE VERGRIJZING

In de regio en Rheden in het bijzonder zien we een toenemende vergrijzing. Rheden heeft een lager aandeel jongeren onder de 18 dan gemiddeld. Het aandeel jongeren blijft wel gelijk de komende jaren. We zien dus het aandeel van inwoners met middelbare leeftijd afnemen. Het aandeel 80+ stijgt de komende jaren. Door de vergrijzing en stijgende levensverwachting krijgen meer mensen ouderdomsziekten. Dit zorgt voor een grote druk op het hele zorgsysteem, van hulp bij het huishouden tot verpleeghuiszorg tot mantelzorg. Er is echter ook een grotere groep ouderen die nog actief en gezond in het leven staat. Wel neemt het aantal mensen dat mantelzorg kan verlenen af en het aantal alleenwonende ouderen toe. Ook zien we het aantal alleenstaanden toenemen, evenals de groei van eenoudergezinnen. De demografische ontwikkelingen zorgen daarmee voor een groeiende vraag naar ondersteuning vanuit het sociaal domein.

Percentage alleenstaanden	Rheden	NL	Bron
2000	34%	33%	
2023	42%	39%	

Bevolkingsopbouw Rheden	bron					
	2015	**2020**	**2025**	**2030**	**2035**	**2040**
0-19	20,4%	19,6%	18,6%	18,4%	18,7%	18,9%
20-64	54,7%	54,3%	53,9%	52,4%	50,7%	49,2%
65-79	17,5%	18,0%	19,0%	19,4%	19,9%	19,9%
80+	7,4%	8,1%	8,5%	9,8%	10,7%	11,9%

Bevolkingsprognose 80+	bron	
	Rheden	**Gelderland**
2015	7,4%	4,5%
2040	11,9%	9,1%

Rheden kent nu een hoger % 80+, maar de procentuele stijging tot 2040 is lager dan voor heel Gelderland (61% t.o.v. 102%)

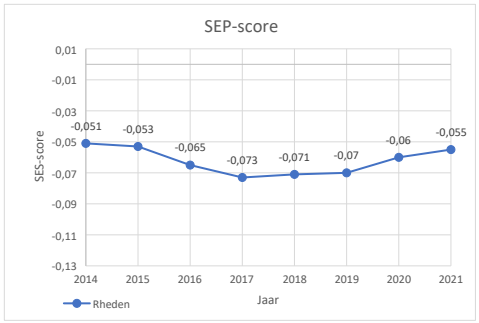
(Netto)* Arbeidsparticipatie vrouwen	bron	
	Rheden	**NL**
2014	56%	61%
2018	59%	64%
2022	63%	67%

*Het aandeel van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de bevolking (15-75 jaar)

% Inwoners dat moeite heeft met rondkomen		[trend data technisch niet mogelijk]	Bron
Rheden	16,7%		
NL	18,8%		
GGD Gelderland Midden	17,2%		

% Laaggeletterde inwoners		[trend data technisch niet mogelijk]	Bron
Rheden	7%		
Nederland	12%		

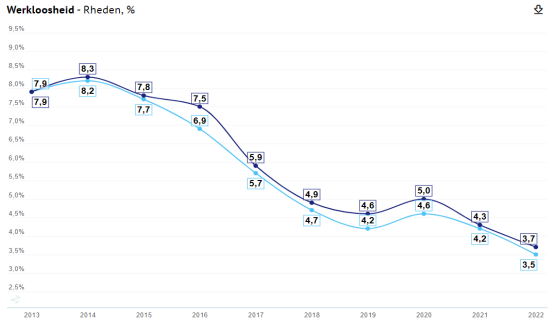
Sep-score-trend	**Rheden**	Bron
2014	-0,051	
2015	-0,053	
2016	-0,065	
2017	-0,073	
2018	-0,071	
2019	-0,07	
2020	-0,06	
2021	-0,055	

**SEP-score voor NL is altijd ongeveer 0, SEP-score varieert in GGD-regio van -0,226 tot 0,187*

*SEP-score voorheen bekend als SES-score (positie i.p.v. status)

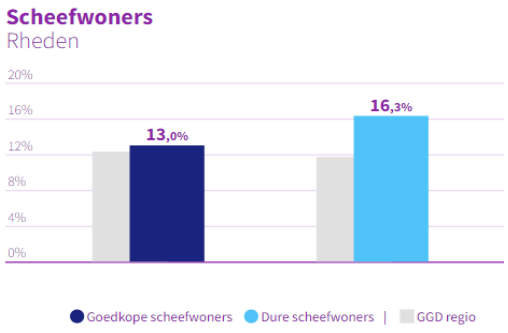
Werkloosheid-trend	**Rheden**	**GGD-regio**	Bron
2013	7,9%	7,9%	
2014	8,3%	8,2%	
2015	7,8%	7,7%	
2016	7,5%	6,9%	
2017	5,9%	5,7%	
2018	4,9%	4,7%	
2019	4,6%	4,2%	
2020	5,0%	4,6%	
2021	4,3%	4,2%	
2022	3,7%	3,5%	

Scheefwonen	**Rheden**	**GGD-regio**	bron
Goedkope scheefwoners (2021)	13,0%	12,3%	
Dure scheefwoners (2021)	16,3%	11,7%	

Bron

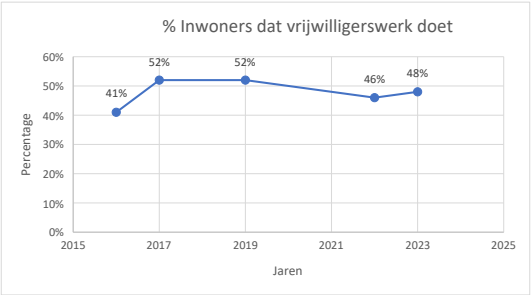
FINANCIEEL KWETSBARE INWONERS

In de gemeente Rheden zien we een gemiddeld lage SEP-score. De SEP-score wordt bepaald op basis van het inkomen en vermogen van inwoners, het opleidingsniveau en het recente arbeidsverleden. Mensen met een lagere SEP zijn vaak kwetsbaarder. Dat zien we terug op verschillende leefdomeinen. De kans op werkloosheid en financiële problemen is binnen deze groep groter, maar we zien ook dat inwoners met een lage SEP vaak een slechtere gezondheid en ongezondere leefstijl hebben.

Binnen de groep inwoners met een lage SEP zijn alleenstaanden en alleenstaande ouders oververtegenwoordigd. Ruim 1 op de 6 Rhedense inwoners (16,7%) geeft aan moeite te hebben met rondkomen. Voor een gemeente van onze grote is dit een relatief hoog percentage. Wat hieraan bijdraagt is dat de gemeente Rheden veel inwoners kent met een laag inkomen en juist weinig mensen met een hoog inkomen. Dit betekent veel voor het huishoudboekje van de gemiddelde Rhedenaar. Rondkomen is moeilijker. Vaste lasten nemen daarbij een grote hap uit het maandelijks budget. Binnen onze gemeente zien we een relatief grote groep inwoners die te duur woont voor hun inkomen. Dit alles samen zorgt voor een grote groep financieel kwetsbare inwoners.

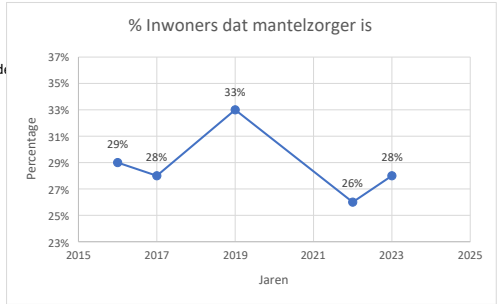
Aantal vrijwilligers Bron = Rheden spreekt

	Rheden
2016	41%
2017	52%
2019	52%
2022	46%
2023	48%

Aantal mantelzorgers Bron = Rheden spreekt

	Rheden
2016	29%
2017	28%
2019	33%
2022	26%
2023	28%

Cultuurparticipatie *Hoe cultureel actief vindt u zichzelf* bron = Rhed

	(Zeer) actief	Enigszins actief
2015	24%	35%
2018	26%	35%
2021	37%	41%

Jongeren Bron = dashboard Incluzio

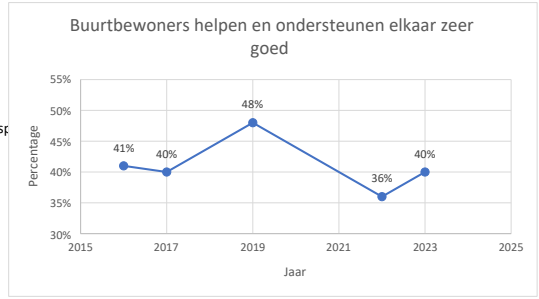
2908 jongeren (12-18) bezochten in 2022
277 bijeenkomsten in de sociale basis. (16 verschillende activiteiten)

Bron = dashboard Incluzio

134 jongeren (12-18) ontvingen hulp van de welzijnsorganisatie (sociale Basis). Meer dan de helft hiervan ging over geestelijke gezondheid.

Buurtbewoners helpen en ondersteunen elkaar, zeer goed Bron = Rheden sp

2016	41%
2017	40%
2019	48%
2022	36%
2023	40%

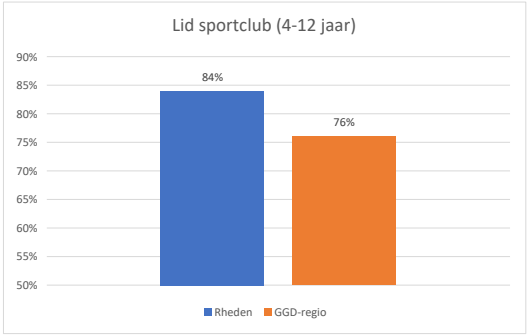

4-12 jaar lid van een sportclub Bron = Kindermonitor GGD 2021

Rheden	84%
GGD-regio	76%

Landelijk zien we een daling van het lidmaatschap naar mate kinderen ouder worden.
Bij de overgang van de groep 12-19 naar 20-34 daalt het percentage van 61% naar 28%

bron

STERKE SOCIALE BASIS

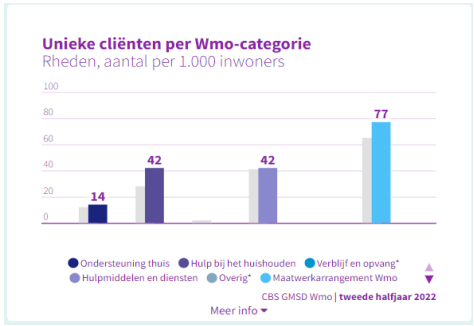
De sociale basis speelt zich af in de lokale leefomgeving. Mensen zien om naar elkaar, er zijn veel inwonersinitiatieven en daar waar nodig zijn er professionals die aanvullend hierop inwoners een steuntje in de rug geven. De sociale basis zijn alle informele en formele netwerken en maatschappelijke initiatieven. Binnen de Sociale Basis van de gemeente Rheden zijn zowel inwoners, vrijwilligers als professionele hulpverleners actief en samen vormen zij het cement van de samenleving. Wanneer het nodig is organiseren professionals algemeen toegankelijke voorzieningen waar ook lichte hulp- en ondersteuning door hen geboden kan worden. Wanneer nodig is er geïndiceerde maatwerkondersteuning vanuit de gemeente voor inwoners beschikbaar. Denk bij de sociale basis aan de jongerenwerker, maatschappelijk werk, school maatschappelijk, het opbouwwerk, ontmoeting dorpshuizen en voorzieningen in de wijk, sportverenigingen, mantelzorg-en vrijwilligerswerk en de ondersteuning daarvan, ondersteuning bij geldvragen, ondersteuning bij opvoedondersteuning etc. Hoewel cijfermatig lastig uit te beelden, speelt de sociale basis een belangrijke rol bij prettig leven in de gemeente Rheden.

In de coronajaren zien we, vergelijkbaar met de Nederlandse trend, een daling van met name het aantal mensen dat mantelzorg doet, maar ook van het aantal mensen dat vindt dat buren elkaar helpen en ondersteunen. Deze daling is zich inmiddels aan het herstellen. Tegelijkertijd zien we dat het aantal inwoners dat cultureel actief is in diezelfde periode is toegenomen. Van de 78% van de inwoners die (enigsinds) cultureel actief is, is 59% lid van een vereniging, club of gezelschap. We zien dat het aantal kinderen (4-12 jaar) dat lid is van een sportvereniging in Rheden hoger is dan gemiddeld in onze (GGD)-regio.

Prognose personeelstekort Bron: prognosemodel zorg en welzijn

Gebruik voorzieningen WMO Bron

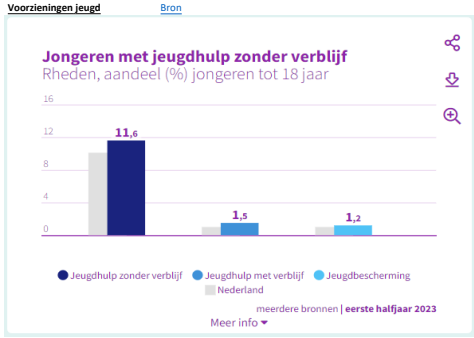

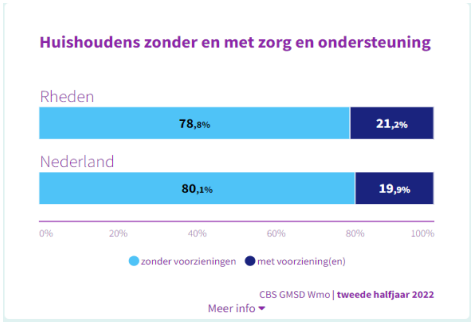
Participatiewet Bron

Voorzieningen jeugd Bron

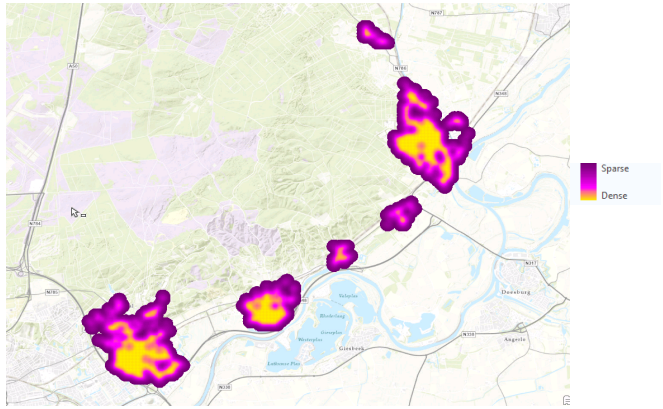
Stapeling Bron

GEÏNDICEERDE ONDERSTEUNING
Gezien de demografie, de SEP-opbouw van de bevolking en de ontwikkelingen op gezondheid en welbevinden, zien we ook dat er in Rheden meer gebruik wordt gemaakt van geïndiceerde ondersteuning vanuit de Participatiewet, Wmo en Jeugdzorg en als gevolg daarvan ook hogere uitgaven dan gemeenten uit een vergelijkbare grootteklasse.
PERSONEELSTEKORT IN DE SECTOR ZORG
Naast de betaalbaarheid staat ook de beschikbaarheid van geïndiceerde ondersteuning onder druk. Het personeelstekort binnen de sector zorg en welzijn in de zorgkantoorregio Arnhem loopt op van 2,6% in 2021 naar 4,4% in 2030; dit is bijna een verdubbeling.

Bron=interne data Csam uit Geoportaal

Geel is clustering van uitgaven, paars is verdere spreiding van kosten
In verband met herleidbaarheid zijn losstaande stippen uit de afbeelding gelaten.

Gezondheid en welbevinden Bron

	Rheden	NL
Ervaart goede Gezondheid	64,5%	70,0%
Ervaart psychische klachten	20,9%	21,5%
Ervaart stress	20,9%	20,6%
Ervaart eenzaamheid	50,4%	48,6%
Gezond gewicht	48,3%	47,9%

VRAAG NAAR ZORG ZAL TOENEMEN De vraag naar zorg zal toenemen, mede door de vergrijzende populatie en een toename van mensen met meer chronische aandoeningen. Naast de vergrijzing zijn ongezondere leefstijl en leefomgeving (bewegen, voeding, lucht, groen, hitte) van invloed op de gezondheid en zorgvragen van inwoners. 65% van de Rhedense inwoners Rheden voelt zich gezond. Een belangrijk aspect van je gezond voelen is mate van stress. Stress is van grote invloed op de gezondheid. Landelijk en ook in Rheden ervaren ongeveer 1 op de 5 mensen (heel) veel stress in de afgelopen 4 weken. Risicogroepen zijn vrouwen en 18-34 jarigen. Langdurige stress kan leiden tot een verminderde werking van het immuunsysteem. Ook hebben mensen die veel stress ervaren de neiging zich ongezonder te gedragen door bijvoorbeeld te roken of te drinken.

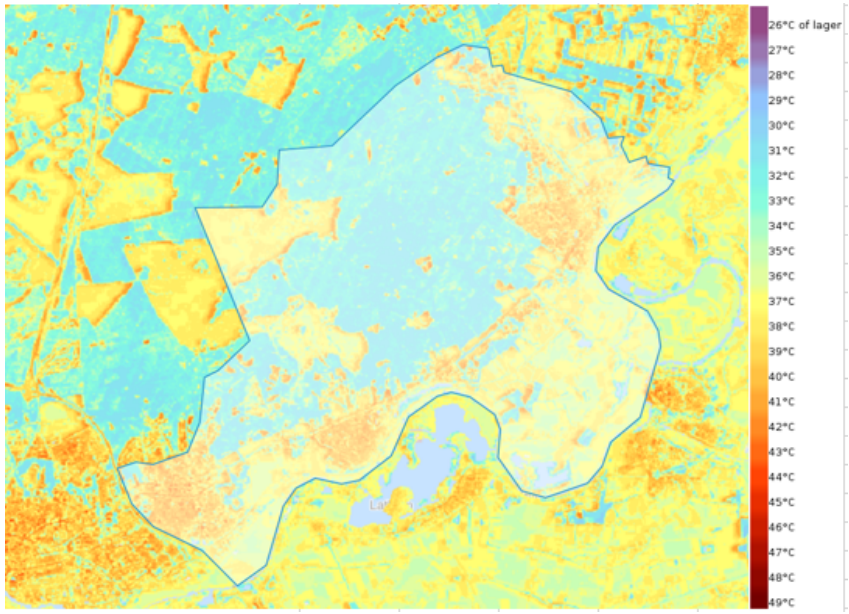
EENZAAMHEID Voor het welbevinden speelt ook het gevoel van eenzaamheid een rol. De eenzaamheid groeit in Nederland, zo ook in de gemeente Rheden. Vereenzaming raakt aan de kern van het menselijk bestaan en gaat ten koste van het emotionele en fysieke welbevinden. Niet alleen het welbevinden vermindert, maar op termijn heeft eenzaamheid ook een negatieve invloed op de gezondheid. Eenzaamheid is niet alleen een vraagstuk voor ouderen, dit geldt voor alle leeftijden. 50% van onze inwoners ervaren eenzaamheid, 13% ervaart sterke eenzaamheid

Tevredenheid woon- / leefomgeving Bron = Moventem conceptrapport Koersdoc

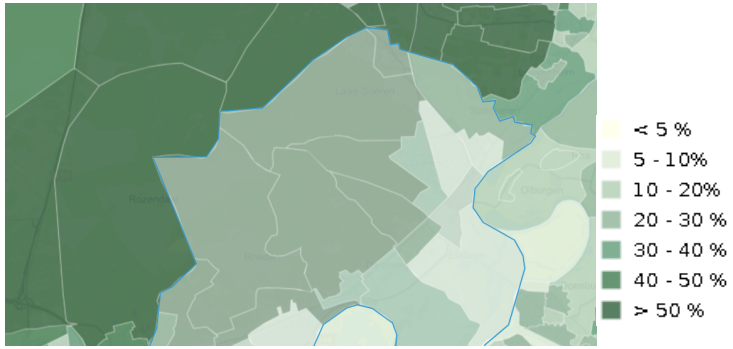

Dit moet 84% zijn

Hittestress Bron

Bomen per buurt Bron

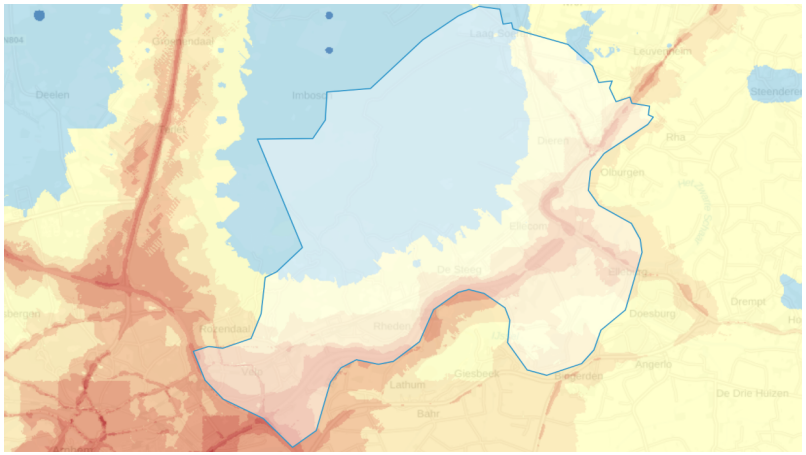

FYSIEKE EN SOCIALE ASPECTEN BINNEN ONZE LEEFOMGEVING

De plek waar inwoners wonen en leven is van groot belang voor gezondheid en welbevinden. De omgeving van een wijk, buurt, dorp of straat maken van een huis een ‘thuis’. Dat geldt in het bijzonder voor mensen in bestaansonzekerheid of met fysieke of mentale beperkingen. En juist als mensen klein wonen, of geen (ruim) balkon of tuin hebben, winnen openbare ruimte en publieke plekken in de buurt aan belang. Bij een gezonde leefomgeving gaat het enerzijds om fysieke kwaliteiten. Je kunt denken aan voldoende groen en water in de buurt, een toegankelijke openbare ruimte, toegang tot voorzieningen, schone lucht en een buitenruimte die uitdaagt tot bewegen en spelen. Met name in de gebieden op en rondom de Posbank zien we een concentratie van groen en bomen, in de bebouwde gebieden is dit percentage aanzienlijk lager. De afgelopen jaren is de lucht steeds schoner geworden, maar de luchtkwaliteit voldoet nog niet aan de WHO advieswaarden. Anderzijds zijn de minder tastbare sociale kwaliteiten van onze leefomgeving van groot belang. Dan gaat het bijvoorbeeld om de (mogelijkheden tot) sociale banden met buurtgenoten of het gevoel ‘thuis’ te zijn in de eigen buurt en de ervaren veiligheid in de buurt. Uit de ontwikkelingen van de veiligheidsmonitor blijkt dat inwoners zich veiliger voelen (veiligheidsgevoel), maar wel het idee hebben dat er meer criminaliteit is (onveiligheidsperceptie).

Luchtkwaliteit Bron fijnstof & no2

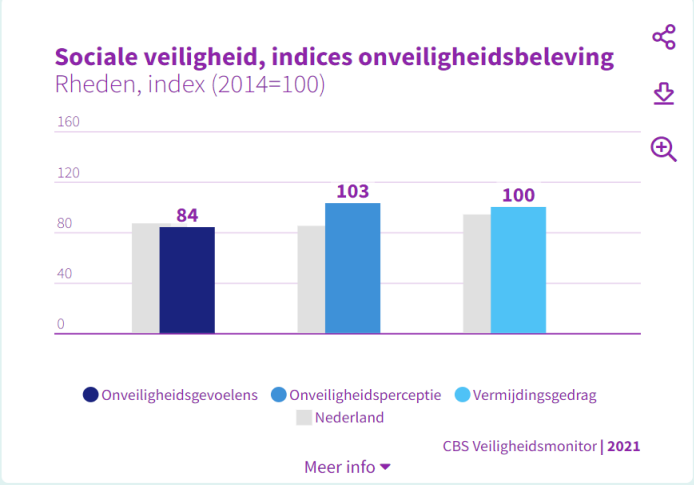

Afbeelding toont spreiding NO2

NO2
2021: Met 14 µg NO2 / m3 ligt dit ver onder de europese grenswaarde van 40µg, maar boven de WHO advieswaarde van 10µg

Fijnstof
2021: Met 9 µg PM2,5 / m3 ligt deze waarde ver onder de EU┐grenswaarde van 40µg, maar boven de WHO advieswaarde van 5µg

Veiligheid Bron

2014 = basisjaar = 100. Hoe lager het cijfer hoe beter de ontwikkeling. De cijfers zijn niet op gemeenteniveau maar op niveau van het basisteam van de politie.